

Justitiedepartementet
Enheten för migrations- och asylpolitik

Stockholm
20180220

Ert dnr
Ju2017/09870/EMA

Vårt dnr
2017/233

REMISSVAR

Departementspromemorian Mindre eller obetydliga fel gällande villkoren för arbetstillstånd (Ds 2017:64)

Näringslivets Regelnämnd NNR har tagit del av det aktuella förslaget och önskar lämna följande synpunkter.

NNR finner det vara en stor brist att det i promemorian saknas en redovisning av hur de förslag som presenteras i denna förhåller sig till Migrationsöverdomstolens beslut MIG 2017:24 och MIG 2017:25 som fattades den 13 december 2017 (sex dagar före promemorian överlämnades till regeringen) och som utgör nuvarande rättspraxis. NNR anser att regeringen borde ha gjort detta möjligt genom att förlänga tiden för utredningens arbete.

NNR anser att det förefaller finnas viktiga skillnader mellan det förslag som presenteras i promemorian och den rådande praxis som följer av Migrationsöverdomstolens beslut.

I 6 kap. 2§ första stycket utlänningslagen sägs att arbetstillstånd får ges till en utlänning som erbjudits en anställning, om

1. anställningen gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig, och
2. lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen.

Migrationsöverdomstolen betonar i sitt beslut MIG 2017:24 med hänvisning till ovanstående lagrum att ”en helhetsbedömning måste kunna göras av samtliga anställningsvillkor för att kunna avgöra om dessa är i överensstämmelse med vad som följer av kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Det innebär också att t.ex. ett något sämre försäkringsskydd kan kompenseras av en högre lön och tvärt om. Så länge som de villkor som erbjuds vid en helhetsbedömning inte kan anses vara sämre än vad som är brukligt inom yrket eller branschen bör de kunna godtas.”

NNRs uppfattning av 6 kap. 2§ första stycket utlänningslagen är att villkoren för arbetstillstånd kan vara tillgodosedda även om dessa skiljer sig från de som följer av svenska kollektivavtal. Migrationsöverdomstolen tydliggör i sitt beslut att detta också är den utgångspunkt som bör tas.

NNR finner det därför mycket bekymmersamt att promemorian inte diskuterar begreppen yrkes- eller branschpraxis. Det är därmed mycket oklart om de förslag som lämnas är i linje

med den nya rättspraxis som följer av Migrationsöverdomstolens beslut som omnämns ovan och hur de företag som inte följer kollektivavtal men som erbjuder villkor som följer praxis inom yrket eller branschpraxis kommer att påverkas.

I promemorian föreslås att prövningen av om det finns skäl att avstå från återkallelse ska utmynnas i en bedömning i varje enskilt fall och att det vid bedömningen särskilt ska beaktas om felet är mindre eller obetydligt samt om och när felet har avhjälpats. I promemorian beskrivs vilka fel som är att betrakta som mindre eller obetydliga.

I 5.1.1 i promemorian anges vidare att det övergripande syftet med det svenska systemet för arbetskraftsinvandring är att underlätta dels för arbetsgivare att rekrytera arbetskraft från länder utanför EES-området, dels för tredjelandsmedborgare som vill komma till Sverige för att arbeta. Utredaren anger även att syftet bakom bestämmelsen om återkallelse av uppehållstillstånd för arbete är att motverka utnyttjande av arbetskraftsinvandrare samt villkorsdumpning och snedvriden konkurrens (s.28).

NNR har av sina medlemmar uppmärksammats om att flera av de fel som på senare tid har omdiskuterats av bl.a. media (och företag) och som har lett till återkallelse inte finns med bland de situationer som promemorian betecknar som ringa. Det innebär därmed sannolikt att Migrationsverket inte heller med det förslag till ändring som presenteras i dessa fall kommer att avstå från att återkalla arbetstillstånd. Detta trots att det enligt uppgifter från våra medlemmar i dessa fall inte handlat om utnyttjande av arbetskraftsinvandrare eller kommer att leda till villkorsdumpning och snedvriden konkurrens. Syftet i dessa situationer har heller inte varit att kringgå eller missbruka regelverket.

Enligt NNR är promemorians konsekvensutredning mycket bristfällig. Det saknas som nämnts ovan framförallt en redovisning kring hur förslagen förhåller sig till Migrationsöverdomstolens bedömningar i MIG 2017:24 och MIG 2017:25 som nu utgör rättspraxis och vad det i ljuset av dessa finns för behov av reglering i förhållande till den som nu föreslås. Vidare saknas en redovisning av eventuella alternativa lösningar till de förslag som lämnas. NNR finner i ljuset av ovanstående exempelvis att ett alternativt anslag borde ha kunnat utredas och övervägas där en helhetsbedömning som inkluderar syftet till en villkorsavvikelse skulle kunna utgöra utgångspunkten för om ett arbetstillstånd ska återkallas eller inte. Förslagets effekter för företag av olika storlek har inte heller närmare utretts. T.ex. saknas en närmare redovisning av hur förslaget påverkar de företag som inte följer kollektivavtal men som erbjuder villkor som följer praxis inom yrket eller branschpraxis.

NNR anser att regeringen i den fortsatta beredningsprocessen måste ta hänsyn till de beslut som har fattats av Migrationsöverdomstolen som det hänvisas till ovan samt utreda hur förslaget förhåller sig till dessa. En ny bedömning behöver med detta också göras om behov fortfarande finns av en ändring i lagstiftningen eller om nuvarande rättspraxis är tillräcklig för att komma tillrätta med de problem som uppmärksammats beträffande regelverket och Migrationsverkets bedömningar. Givet de stora bristerna i konsekvensutredningen finner NNR avslutningsvis att en ny konsekvensutredning av hög kvalitet behöver upprättas.

Näringslivets Regelnämnd NNR
Christina Fors